

3 Πολυλεκτικά σύνθετα και ορολογία

Βασιλική Φούφη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα ανακοίνωση θα μελετήσουμε τα πολυλεκτικά σύνθετα με τη μορφή επίθετο + ουσιαστικό που ανήκουν σε ειδικά λεξιλόγια, π.χ. *νωπιαίος μυελός*, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσής τους στο ηλεκτρονικό μορφολογικό λεξικό πολυλεκτικών σύνθετων μονάδων της Νέας Ελληνικής που κατασκευάζει η Μονάδα Αυτόματης Επεξεργασίας Φυσικών Γλωσσών του Εργαστηρίου Μετάφρασης και Επεξεργασίας του Λόγου (<http://linginfo.frl.auth.gr>). Αφού παρουσιάσουμε ενδεικτικά κάποια κριτήρια διαχωρισμού των πολυλεκτικών συνθέτων από τις ελεύθερες ακολουθίες, θα προβούμε σε μορφολογική περιγραφή των μονάδων. Έπειτα θα θίξουμε το πρόβλημα της δημιουργίας αμφισημιών και θα προτείνουμε την προσθήκη σημασιολογικών χαρακτηριστικών και τη δημιουργία τοπικών γραμματικών για την εξάλειψή τους.

Noms composés et terminologie

Vassiliki Foufi

RÉSUMÉ

Dans cette communication, nous étudierons les noms composés du type adjectif + nom qui appartiennent aux vocabulaires spécialisés, comme par exemple *moelle épinière*, dans le but de les intégrer au dictionnaire électronique des mots composés du grec moderne qui est construit par l'Unité de Traitement Automatique des Langues Naturelles du Laboratoire de Traduction et de Traitement Automatique du Langage (<http://linginfo.frl.auth.gr>). Nous présenterons quelques critères de distinction entre les noms composés et les séquences libres et puis nous procéderons à une description morphologique des unités. Ensuite, nous aborderons le problème des ambiguïtés et nous proposerons l'ajout des traits sémantiques et la création des grammaires locales pour les lever.

0 Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι η μελέτη των πολυλεκτικών συνθέτων ειδικών λεξιλογίων στο πλαίσιο της κατασκευής ενός ηλεκτρονικού μορφολογικού λεξικού πολυλεκτικών σύνθετων μονάδων της Νέας Ελληνικής, το οποίο πρόκειται να ενσωματωθεί σε συστήματα αυτόματης ανάλυσης ελληνικών γραπτών κειμένων.

1 Ηλεκτρονικό μορφολογικό λεξικό πολυλεκτικών συνθέτων

Ως πολυλεκτική σύνθετη μονάδα ορίζουμε μια ακολουθία δύο τουλάχιστον απλών λέξεων με ένα τουλάχιστον διαχωριστικό (κενό, παύλα, απόστροφος)¹. Ως παραδείγματα παραθέτουμε τις πολυλεκτικές σύνθετες μονάδες *αμνιακός σάκος*, *νόμος-πλαίσιο* και *αντ' αυτού*.

Το ηλεκτρονικό μας λεξικό περιλαμβάνει πολυλεκτικά σύνθετα που εμφανίζονται με τη μορφή επίθετο και ουσιαστικό, παραδείγματος χάρη *καρδιακή προσβολή* και με τη μορφή ουσιαστικό και επίθετο, λόγου χάρη *βαρομετρικό χαμηλό*.

Για την κατάρτιση και τον εμπλουτισμό του ηλεκτρονικού μας λεξικού αντλούμε πληροφορίες από το λεξικό της Νέας Ελληνικής του Γεώργιου Μπαμπινιώτη, το λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής του Ιδρύματος Μανόλη Τριανταφυλλίδη, την ηλεκτρονική έκδοση των εφημερίδων «Τα Νέα» και «Μακεδονία» και από ένα σώμα κειμένων που αποτελείται από εκπαιδευτικά βιβλία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Νεοελληνική Γλώσσα, Έκφραση-Έκθεση, Ιστορία, Θρησκευτικά, Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Πληροφορική).

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων μας συναντούμε πληθώρα πολυλεκτικών συνθέτων που περιγράφουν όρους που ανήκουν σε ειδικά λεξιλόγια. Η έντονη παρουσία πολυλεκτικών συνθέτων του τύπου επίθετο και ουσιαστικό επιβεβαιώνει την άποψη του Κοκουρέκ (1982 [9]) ότι η ένωση ενός επιθέτου και ενός ουσιαστικού στα σύνθετα ονόματα προκαλεί μεγάλο ενδιαφέρον σε επίπεδο ορολογίας. Σύμφωνα με τον M. Gross, η δημιουργικότητα της γλώσσας συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με την ανάπτυξη των τεχνικών λεξιλογίων τα οποία αποτελούνται κυρίως από ουσιαστικά και στην προκειμένη περίπτωση από πολυλεκτικά σύνθετα ουσιαστικά. Άλλωστε, όπως υποστηρίζει και ο D. Gouadec (1990 [6]), ο όρος ως μονάδα ορισμού μιας έννοιας, ενός αντικειμένου ή μιας πραγματικής διαδικασίας, δεν περιορίζεται στα όρια της μονολεκτικής μονάδας.

¹ A. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη: 1986, M. Silberstein: 1990, G. Gross: 1996.

2 Κριτήρια διαχωρισμού συνθέτων από ελεύθερες ακολουθίες

Το πρώτο βήμα για την κατάρτιση ενός μορφολογικού λεξικού πολυλεκτικών σύνθετων λέξεων είναι ο διαχωρισμός τους από τις ελεύθερες ακολουθίες. Ο διαχωρισμός αυτός επιτυγχάνεται με την εφαρμογή μορφολογικών, σημασιολογικών και συντακτικών κριτηρίων. Παρακάτω παρουσιάζουμε ενδεικτικά ορισμένα κριτήρια τα οποία ισχύουν και εφαρμόσαμε σε ειδικά λεξιλόγια.

Τα πολυλεκτικά σύνθετα και ειδικότερα όσα ανήκουν σε ειδικά λεξιλόγια παρουσιάζουν σημασιολογική αδιαφάνεια (D. Gouadec: 1990 [6], G. Gross: 1996 [8]). Παραδείγματος χάρη, η σύνθετη λεξική μονάδα *μαγικοί αριθμοί* ως όρος της Φυσικής δεν περιγράφει κάποιους αριθμούς που είναι μαγικοί, αλλά «τους αριθμούς των πρωτονίων ή των νετρονίων οι οποίοι προσδίδουν στους ατομικούς πυρήνες που τα περιέχουν σημαντική σταθερότητα»².

Συναφής έννοια με τη σημασιολογική αδιαφάνεια είναι η σημασιολογική προβλεψιμότητα (Kocourek: 1982 [9]). Αν εφαρμόσουμε το κριτήριο αυτό στις πολυλεκτικές σύνθετες μονάδες διαπιστώνουμε ότι απουσιάζει, καθώς η σημασία τους δεν συνάγεται εύκολα ή και καθόλου από τη σημασία των συστατικών τους. Μπορεί κάποιος να γνωρίζει τη σημασία των λεξικών μονάδων που την απαρτίζουν, αλλά μπορεί να μη γνωρίζει την ειδική σημασία της μονάδας. Το γλωσσικό αίσθημα του φυσικού ομιλητή αποδεικνύεται ανεπαρκέστατο σε ό,τι αφορά τα ειδικά (επιστημονικά και τεχνικά) λεξιλόγια (Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη: 1986 [1]). Παραδείγματος χάρη, για ένα φυσικό ομιλητή της Νέας Ελληνικής δεν είναι προφανής η σημασία του στρατιωτικού όρου *πυρηνική ομπρέλα* (προστασία που παρέχει μια χώρα η οποία διαθέτει πυρηνικά όπλα σε άλλες χώρες³).

Σε επίπεδο σύνταξης τα πολυλεκτικά σύνθετα συμπεριφέρονται ως απλές λέξεις και κατά συνέπεια τα συστατικά τους δεν μπορούν να διαχωριστούν. Συγκρίνοντας μια πολυλεκτική σύνθετη μονάδα όπως η μονάδα *αμφιβληστροειδής χιτώνας* από το ειδικό λεξιλόγιο της Ανατομίας και μια απλή ακολουθία με το ίδιο ουσιαστικό αλλά με άλλο προσδιοριστή, λόγου χάρη *μαύρος χιτώνας*, διαπιστώνουμε ότι η απλή ακολουθία αναλύεται στην πρόταση

Αυτός ο χιτώνας είναι μαύρος

² ΛΚΝ

³ ΛΚΝ

ενώ η πρόταση

**Αυτός ο χιτώνας είναι αμφιβληστροειδής*

δεν είναι αποδεκτή.

Μελετώντας τα πολυλεκτικά σύνθετα σε επίπεδο μορφολογίας συμπεραίνουμε ότι υπάρχουν μονάδες που απαντούν μόνο στον ενικό και άλλες που απαντούν μόνο στον πληθυντικό αριθμό. Ως παραδείγματα παραθέτουμε πολυλεκτικές σύνθετες μονάδες από το ειδικό λεξιλόγιο της Χημείας:

<i>κρυσταλλικό αντιμόνιο⁴</i>	<i>*κρυσταλλικά αντιμόνια</i>
<i>ορυκτό αντιμόνιο</i>	<i>*ορυκτά αντιμόνια</i>
<i>απλοί αιθέρες⁵</i>	<i>*απλός αιθέρας</i>
<i>μικτοί αιθέρες</i>	<i>*μικτός αιθέρας</i>

3 Χαρακτηριστικά των πολυλεκτικών συνθέτων ειδικών λεξιλογίων

Κατά τη Ράλλη (2005 [13]), τα θεωρούμενα ως χαλαρά πολυλεκτικά σύνθετα⁶ χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα παραγωγικά και η χρήση τους στην επιστημονική ορολογία είναι εκτεταμένη (π.χ. υπογλώσσες ιατρικής, πληροφορικής κτλ.).

Μελετώντας τις ακολουθίες που συναντούμε στα έντυπα λεξικά και σε σώματα κειμένων, διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν ακολουθίες απλών λεξικών μονάδων που δεν αποτελούν πολυλεκτικά σύνθετα του γενικού λεξιλογίου, ενώ είναι πολυλεκτικές μονάδες ενός ειδικού λεξιλογίου (Savary: 2000 [14]). Λόγου χάρη, στο γενικό λεξιλόγιο της Νέας Ελληνικής η ακολουθία *εναλλακτική οδός* δεν είναι πολυλεκτικό σύνθετο, ενώ στο ειδικό λεξιλόγιο της Ανοσολογίας ορίζεται ως «χυμικός αμυντικός μηχανισμός του οργανισμού⁷» και συνεπώς λημματογραφείται ως σύνθετη λεξική μονάδα. Επίσης, η ακολουθία *λευκή σπιβάδα* δεν αποτελεί πολυλεκτικό σύνθετο του γενικού λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής, ωστόσο στο ειδικό λεξιλόγιο της επιστήμης της Ανοσολογίας η ακολουθία ως σύνολο περιγράφει «συστατικό του αίματος που λαμβάνεται με φυγοκέντρηση μιας μονάδας ολικού αίματος, και

⁴ Κατά το ΛΚΝ η λέξη *αντιμόνιο* δεν απαντά στον πληθυντικό αριθμό.

⁵ Κατά το ΛΚΝ η λέξη *αιθέρας* όταν περιγράφει σειρά από οργανικές ενώσεις δεν απαντά στον ενικό αριθμό.

⁶ Για τον ορισμό του χαλαρού πολυλεκτικού συνθέτου βλ. Ράλλη: 2005.

⁷ <http://www.encephalos.gr/full/41-3-01g.htm>

περιέχει το σημαντικότερο ποσοστό των λευκών αιμοσφαιρίων και αιμοπεταλίων⁸». Το επίθετο *πέμπτος*, *-ης*, *-ο*, όταν ακολουθείται από οποιοδήποτε απλό ουσιαστικό, δεν σχηματίζει πολυλεκτικά σύνθετα. Ωστόσο, με την απλή λεξική μονάδα *φάλαγγα* σχηματίζει την πολυλεκτική μονάδα *πέμπτη φάλαγγα* που είναι ιστορικός–στρατιωτικός όρος.

Στα πολυλεκτικά σύνθετα των ειδικών λεξιλογίων παρατηρείται διατήρηση στοιχείων της καθαρεύουσας. Ειδικότερα, υπάρχουν σύνθετες λέξεις των οποίων και τα δύο συστατικά βρίσκονται στην καθαρεύουσα, παραδείγματος χάρη οι λεξικές μονάδες *διγλώχιν βαλβίς* και *τριγλώχιν βαλβίς* από το λεξιλόγιο της Ανατομίας. Σε άλλες περιπτώσεις το ένα από τα δύο συνθετικά είναι στην καθαρεύουσα, όπως οι σύνθετες λεξικές μονάδες *λιθογόνος κατάρρους* και *τριπλούν εμβόλιο* από το ειδικό λεξιλόγιο της Ιατρικής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η παραδειγματική ευλυγισία της μη μονολεκτικής λεξικής μονάδας της επιτρέπει να μεταφέρεται από ένα ειδικό λεξιλόγιο σε άλλο, με την αλλαγή μόνο του προσδιορισμού, π.χ. *τεχνητός δορυφόρος*, *μετεωρολογικός δορυφόρος*, *τηλεπικοινωνιακός δορυφόρος*, *τηλεοπτικός δορυφόρος*, *αστρονομικός δορυφόρος* (Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη: 1986).

4 Αμφισημίες

Οι λεξικές μονάδες που συναντώνται είτε ελεύθερες είτε δεσμευμένες, δηλαδή ως απλές λεξικές μονάδες ή ως σύνθετες πολυλεκτικές μονάδες, λημματογραφούνται διπλά. Η διπλή λημματογράφηση των λεξικών μονάδων στο λεξικό των απλών αλλά και στο λεξικό των σύνθετων λέξεων δημιουργεί αμφισημίες κατά την αυτόματη ανάλυση κειμένων. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση των όρων *εναλλακτική οδός* και *πέμπτη φάλαγγα* τα επίθετα *εναλλακτικός*, *-ής*, *-ό* και *πέμπτος*, *-ης*, *-ο* και τα ουσιαστικά *οδός* και *φάλαγγα* πρέπει να καταχωρηθούν και ως απλές και ως σύνθετες λέξεις.

Delas⁹

εναλλακτικός.A10,A

πέμπτος.A20,A

οδός.N272,N

φάλαγγα.N236,N

Delac¹⁰

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/>

⁹ Dictionnaire électronique des mots simples (ηλεκτρονικό λεξικό των απλών λέξεων).

¹⁰ Dictionnaire électronique des mots composés (ηλεκτρονικό λεξικό των σύνθετων λέξεων).

εναλλακτική.Α10,Α οδός.Ν272,Ν

πέμπτη.Α20,Α φάλα"γγα.Ν236,Ν

Πρόκειται για ένα είδος αμφισημίας που από τη μια μεριά δυσκολεύει την αυτόματη ανάλυση, από την άλλη μεριά όμως η διεξοδική περιγραφή της γλώσσας επιβάλλει την εξαντλητική και συστηματική καταγραφή του λεξιλογίου.

Για την άρση τέτοιου είδους αμφισημιών είναι απαραίτητη η δημιουργία τυποποιημένων γραμματικών. Για παράδειγμα, με βάση τη θεωρία των διαδικασιών αυτοματισμού πεπερασμένων καταστάσεων είναι δυνατός ο εντοπισμός ποικίλων συντακτικών και λεξικών δομών και τύπων, καθώς και η εξάλειψη αμφισημιών.

Επιπλέον λύση θα μπορούσε να αποτελέσει η εφαρμογή του κανόνα προτεραιότητας¹¹ (Paumier: 2004 [12]). Κατά τη διαδικασία της προεπεξεργασίας, το σύστημα ανάλυσης δίνει προτεραιότητα στη μεγαλύτερη ακολουθία και κατά συνέπεια ακόμα κι αν η λέξη περιέχεται στο λεξικό των απλών λέξεων, το σύστημα την αγνοεί. Ωστόσο, η ακολουθία δύο απλών λεξικών μονάδων, π.χ. *μαύρο κουτί* μπορεί να παραπέμπει σε σύνθετο όνομα όπως στη φράση «Οι απαντήσεις από το **μαύρο κουτί** του Sea Diamond», όμως η ίδια ακολουθία δεν αποτελεί πάντα πολυλεκτική μονάδα όπως στην πρόταση «Η XL200 της Sony σας καλωσορίζει στη νέα ψηφιακή εποχή την οποία έχει συμπύξει σε ένα **μαύρο κουτί**», γεγονός που δημιουργεί αμφισημία και δυσχεραίνει την αυτόματη ανάλυση (Kyriacopoulou: 2005 [10]). Επομένως, η ανάλυσή μας δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στην ίδια τη λέξη απομονωμένη από το συγκείμενο, αλλά πρέπει να επεκτείνεται τόσο σε προτασιακό όσο και σε κειμενικό επίπεδο.

Στην περίπτωση όμως που μια λεξική μονάδα απαντά μόνο μέσα σε πολυλεκτικό σύνθετο, όπως λόγου χάρη το επίθετο *αιγιαλίτιδα* που είναι συστατικό του σύνθετου νομικού όρου *αιγιαλίτιδα ζώνη*, δεν αντιμετωπίζουμε πρόβλημα αμφισημίας.

Πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό ότι, όσον αφορά το λεξικό των σύνθετων λέξεων, η ταυτόχρονη καταχώρηση λημμάτων τόσο στο λεξικό γενικού λεξιλογίου όσο και σε αυτό του εκάστοτε ειδικού λεξιλογίου μπορεί να επηρεάσει τα αποτελέσματα της ανάλυσης (Chrobot: 1999 [2]). Παραδείγματος χάρη, η πολυλεκτική σύνθετη μονάδα *εγκεφαλικό επεισόδιο* είναι καταχωρισμένη εκτός από λεξικά ιατρικών όρων και σε λεξικά γενικού λεξιλογίου, καθώς η επιστημονική εκλαΐκευση έχει συντελέσει ώστε το γενικό λεξιλόγιο να

¹¹ Πρόκειται για απόδοση του όρου *règle de priorité*.

αφομοιώνει όλο και περισσότερο όρους των ειδικών λεξιλογίων (Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη: 1986 [1]).

5 Σημασιολογικά χαρακτηριστικά

Σε επίπεδο σημασιολογίας οι πολυλεκτικές σύνθετες μονάδες παρουσιάζουν μικρότερο βαθμό πολυσημίας από τις απλές λεξικές μονάδες. Ο L. Guilbert¹² υποστηρίζει ότι οι τεχνικοί όροι τείνουν να γίνονται μονόσημοι μέσα σε έναν εξειδικευμένο τομέα γνώσης.

Συνεπώς η προσθήκη σημασιολογικών χαρακτηριστικών (Courtois: 1994, Gross: 1995 [3]) στις πολυλεκτικές μονάδες, λόγου χάρη:

εναλλακτική.A10 οδός.N272,N,S+Abst+[Chim]
πέμπτη.A20 φάλα"γγα.N203,N,S+HumColl+[Milit]

θα μπορούσε να βελτιώσει τα αποτελέσματα της αυτόματης ανάλυσης.

Υπάρχουν ωστόσο περιπτώσεις που μια πολυλεκτική μονάδα ανήκει σε περισσότερα του ενός ειδικά λεξιλόγια (Chrobot: 1999 [2]). Παραδείγματος χάρη η πολυλεκτική μονάδα *βαρύ ύδωρ / βαρύ νερό* ανήκει τόσο στο ειδικό λεξιλόγιο της Χημείας όσο και στο λεξιλόγιο της Πυρηνικής Φυσικής.

βαρύ.A60 ύδωρ.N378,N+Abst+[Chim]
βαρύ.A60 νερό.N300+Abst+[Chim]
βαρύ.A60 ύδωρ.N378,N+Abst+[Phys]
βαρύ.A60 νερό.N300+Abst+[Phys]

Στο επίπεδο της ορολογίας η «ορολογική ουτοπία»¹³ συνίσταται στο γεγονός ότι ένας δεδομένος ορισμός αντιστοιχεί σε ένα μόνο αντικείμενο ή έννοια ή διαδικασία ή γεγονός και αντίστοιχα κάθε αντικείμενο ή έννοια ή διαδικασία ή γεγονός μπορεί να έχει μόνο ένα γλωσσολογικό ορισμό. Η ορολογική ουτοπία συνδέεται με τη μονοσημία, ωστόσο στην πραγματικότητα ερχόμαστε αντιμέτωποι με τις έννοιες της αμφισημίας και της πολυσημίας. Μια ενδεικτική λύση θα ήταν, με βάση τα σημασιολογικά χαρακτηριστικά, να εφαρμόζονται

¹² Kocourek, R. *La langue française de la technique et de la science*, Brandstetter Verlag, Wiesbaden, 1982.

¹³ Πρόκειται για απόδοση του όρου *utopie terminologique*.

κατά προτεραιότητα τα λεξικά που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του προς ανάλυση κειμένου.

6 Επίλογος

Στην παρούσα εργασία κάναμε μια πρώτη απόπειρα μελέτης των πολυλεκτικών σύνθετων μονάδων που περιγράφουν όρους ειδικού λεξιλογίου. Αναφέραμε ορισμένα από τα κριτήρια που εφαρμόσαμε για τον διαχωρισμό τους από τις ελεύθερες ακολουθίες και παρουσιάσαμε τα βασικά χαρακτηριστικά τους. Έπειτα, θίξαμε το πρόβλημα της δημιουργίας αμφισημιών κατά την αυτόματη ανάλυση κειμένων και προτείναμε κάποιες ενδεικτικές λύσεις για την εξάλειψή τους.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα του λεξικογράφου είναι να θέσει σαφή όρια ανάμεσα στο γενικό και το ειδικό λεξιλόγιο, όπως επίσης και ανάμεσα στους τεχνικούς τομείς και στα λεξιλόγια τους. Οι έννοιες όρος και τεχνικός τομέας δεν καθορίζονται εξ ορισμού αλλά εξαρτώνται από τις εκάστοτε εφαρμογές. Επιπλέον, ο αριθμός των επιστημονικών και τεχνικών όρων είναι μη πεπερασμένος και κάποια ειδικά λεξιλόγια όπως της πληροφορικής, της βιολογίας και της ανοσολογίας εξελίσσονται διαρκώς. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει ολοκληρωμένη καταγραφή τους (Dubois: 1990 [4]). Ακόμα και τα πιο λεπτομερή λεξικά του γενικού λεξιλογίου περιέχουν μόνο ένα μέρος των όρων που περιλαμβάνονται στα λεξικά ειδικών όρων και στα εξειδικευμένα κείμενα. Πολλές φορές ακόμη και τα εξειδικευμένα λεξικά δεν καλύπτουν το σύνολο του ειδικού λεξιλογίου (Kocourek: 1982 [9]).

Ωστόσο, η αναγνώριση των πολυλεκτικών μονάδων γενικού και ειδικών λεξιλογίων είναι απαραίτητη σε όλες τις εφαρμογές που βασίζονται σε επεξεργασία φυσικών γλωσσών όπως η αυτόματη ανάλυση, η αυτόματη μετάφραση, οι περιλήψεις κειμένων όπως επίσης και η αυτόματη κατάρτιση πινάκων λέξεων.

Το ηλεκτρονικό μορφολογικό λεξικό των πολυλεκτικών σύνθετων μονάδων που κατασκευάζουμε εντάσσεται σε μια ευρύτερη προσπάθεια συστηματικής περιγραφής της Νέας Ελληνικής με απώτερο σκοπό την αυτόματη ανάλυσή της μέσω αυτόματων αναλυτών φυσικών γλωσσών.

Βιβλιογραφικές παραπομπές

- [1] Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. *Η Νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική*: Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., Παράρτημα 65, Θεσσαλονίκη, 1986.

- [2] Chrobot, A. «Enrichissement terminologique en anglais fondé sur des dictionnaires généraux et spécialisés», in Condamines, A., Enguehard, Ch. (eds.) *Terminologie et intelligence artificielle*, Actes des Troisièmes Rencontres TIA, Nantes, 10-11 Mai 1999, Terminologies Nouvelles, No 19, Bruxelles, Agence de francophonie et Communauté française de Belgique, 78-88.
- [3] Courtois, B. «Marques Lexicales, Syntaxiques, Sémantiques dans le DELAS V08E», 1994.
- [4] Dubois, J., Dubois-Charlier, F. «Incomparabilité des dictionnaires», *Langue Française*, 87, Septembre 1990, 5-10.
- [5] Gaston, G. *Les expressions figées en français. Noms composés et autres locutions*, Ophrys, Paris, 1996.
- [6] Gouadec, D. *Terminologie - Constitution des données*, AFNOR (collection AFNOR GESTION), Paris, 1990.
- [7] Gross, M. «Quelques considérations sur les marques sémantiques d'un dictionnaire électronique », *Lexiques - grammaires comparés et traitements automatiques*, Montréal : UCAM, 1995, 9-29.
- [8] Gross M. «Semantic marks in the lexicon», αδημοσίευτο επιστημονικό κείμενο.
- [9] Kocourek, R. *La langue française de la technique et de la science*, Brandstetter Verlag, Wiesbaden, 1982.
- [10] Kyriacopoulou, T. *L'analyse automatique des textes écrits : le cas du grec moderne*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2005.
- [11] ΛΚΝ - *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 1998.
- [12] Paumier, S. *Unitex 1.2. Manuel d'utilisation*, Université de Marne-la-Vallée, 2004 (<http://www-igm.univ-mlv.fr/~unitex>).
- [13] Ράλλη, Α. *Μορφολογία*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2005.
- [14] Savary, A. *Recensement et description des mots composés - méthodes et applications*, Thèse de doctorat en Informatique Fondamentale, Université de Marne-la-Vallée, 2000.

Βασιλική Φούφη

Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Ταχ. διεύθυνση: Α.Π.Θ., Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
GR-54124, Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο: +30 2310 997516

Ηλ-διεύθυνση: foufi@lit.auth.gr